Thomas <de Aquino>: Summa theologiae: Pars secunda: prima pars
Mainz: Peter Schoeffer, 8. Nov. 1471 Seite 111

diuturnitatem vel ꝑpetuitatem·g̊ ꝓpter hoc non
sūt peiora vel magis timenda. ¶ Sed ɔtra est. q
dicit ph̄us in·ii·rethoꝛ.q omīa timenda sūt ter-
ribilia quecūqꝫ si peccauerint corrigi nō ɔtingit·
aut quoꝝ auxilia nō sūt aut nō facilia. Rn̄sio.
dōm q obiectū timoris est malū· vnde illud qđ
facit ad augmentū mali facit ad augmentū ti-
moris. malū aūt augetur nō solū ẜm spēm illi⁹
mali· ẜ eċ ẜm circūstātias ut ex sup̈ dc̄is appet.
inter ceteras aūt circumstātias diuturnitas vel
eċ ꝑpetuitas magis vidētur facē ad augmētū
mali·ea eni q̄ sūt in tp̄e ẜm duracōnē tp̄is quo-
dāmō mensurātur. vnde si pati in tāto tp̄e ē ma
lū·pati idē in duplo tp̄e app̄hendītur ut dupla-
tū. et ẜm hāc racōnē pati idē in infinito tp̄e qđ
est ꝑpetuo pati hꝫ quodāmō in infinitū augmē
tū·mala aūt que postq̄ aduenerint nō pn̄t hr̄e
remedium. vel nō de facili accipiūtur ut ꝑpetua
vel diuturna. et ideo maxime reddūtur timen-
da. ¶ Ad.i.g̊.dōm·q remediū mali ē duplex.
vnū p qđ impeditur futurū malū ne adueniat.
et tali remedio sblato aufertur spes ⁊ p ɔsequēs
timor. vnde de tali remedio nūc nō loq̇mur. Ali
ud remediū mali ē quo malū iam pn̄s remoue-
tur et de tali remedio nūc loq̇mur. ¶ Ad.ii.dō.
q mors licꝫ sit irremediabile malū.tn̄ qꝛ nō im-
minet de ꝓpe nō timetur ut sup̈ dc̄m ē. ¶ Ad.iii.
dōm·q ph̄us loq̇tur ibi de p se bono ẜm suā spe-
ciē.sic aūt nō fit aliq̇d magis bonū ꝓpter diutur
nitatē vel ꝑpetuitatē.ẜ ꝓpter naturā ipīus boni.

D Einde ɔsiderādū est de causa timoris Ro.
Et circa h̄ queruntur duo. ¶ Primo
vtrū causa timoris sit amor. ¶ Scđo
vtrū causa timoris sit defectus.

AD.i.sic ꝓcedit̄.vid̄r q amor nō sit causa ti
moris. illud eni qđ introducit aliq̇d ē causa
eius.ẜ timor introducit amorē caritatis.ut aug̊
dicit sup can̄. Iohis·g̊ timor ē causa amoris ⁊ nō
ecōuerso. ¶ P̄.ph̄s dicit in.ii.rethoꝛ.q illi ma-
xime timētur a quibꝫ expectamus imminere no
bis aliqua mala. ẜ p h̄ q ab aliquo exspectam⁹
malū mag̊ ꝓuocamur ad odiū eius q̄ ad amo
rē·g̊ timor magis causatur ab odio q̄ ab amo-
re. ¶ P̄.sup̈ dc̄m ē q ea que sūt a nobis ip̄is nō
hn̄t rōnē terribiliū.ẜ ea que sūt ex amore maxi
me ꝓueniūt ex intimo cordis.g̊ timor ex amore
nō cātur. ¶ Sꝫ ɔtra est.q aug̊·dic̄ in li.lxxxiii.
q̄onū·nulli dubiū ē nō aliā esse metuēdi causam
nisi ne id qđ amamus aut adeptū amittamus.
aut nō adipiscamur spatū·om̄is g̊ timor causa-
tur ex h̄ q aliquid amamus. amor g̊ ē causa ti-
moris. Rn̄sio.dōm q obiecta passionū aīe se
hn̄t ad eas tanq̄ forme ad res n̄ales vel artifici
ales.qꝛ passiōes aīe spēꝫ recipiūt ex obiectis sic̄
res p̄dcē a suis formis. sic̄ g̊ q̇cquid ē cā forme
ē cā rei ɔstitute p ip̄m.ita etiā q̇cquid ⁊ quocūqꝫ
mō ē cā obiecti ē cā passionis. ɔtingit aūt aliq̇d
esse causam obiecti.et p modum cause efficiētis
vel p modū dispoĩcōnis materialis.sic̄ obiectū
delcācōis ē bonū apparēs ɔuenīes ɔiūctū.cuius
causa efficiēs ē illud qđ facit ɔiūctionem vel qđ
facit ɔueniētiā vel bonitatē vel apparentiā hm̄oi
boni.causa aūt p modū dispoĩcōnis materialis
est habitus vel quecūqꝫ dispoĩcō ẜm quā fit ali
cui ɔuenīēs aut apparens illud bonū qđ ei ē cō
iūctū. sic in ꝓposito obiectū timoris ē estimatiꝫ
malū futurū ꝓpinquū cui resisti de facili nō p̄t.et
ideo illud qđ p̄t inferre tale malū est causa effe-
ctiua obiecti timoris ⁊ p ɔsequēs ip̄ius timoris.
illud aūt p qđ aliquis ita disponitur ut aliquid
sit ei tale ē causa timoris ⁊ obiecti eius p modū
dispoĩcōnis materialis.et h̄ modo amor ē causa
timoris.ex h̄ eni q aliquis amat aliqđ bonū seq̇-
tur qđ p̄uatiuū talis boni sit ei malū ⁊ p ɔsequēs
q timeat ip̄m tanq̄ malū. ¶ Ad.i.g̊ dōm·q sic̄
sup̈ dc̄m ē.timor p se ⁊ p̄mo respicit ad malū qđ
refugit qđ opponitur alicui bono amato·et sic p
se timor nascitur ex amore.scđario vero respicit
ad id p qđ ꝓuenit tale malū.et sic p accn̄s qn̄qꝫ
timor inducit amorē inquātū scꝫ homo q̄ timet
puniri a deo ẜuat mādata eius. et sic incipit spa-
re.et spes introducit amorē ut sup̈ dc̄m ē ¶ Ad
.ii.dōm.q ille a quo exspectantur mala p̄mo qui
dem odio hētur.ẜ postq̄ ab ip̄o iam incipiūt spe
rari bona tūc incipit amari. bonū aūt cui ɔtraria
tur malū qđ timetur a p̄ncipio amabatur ¶ Ad
.iii.dōm.q rō illa ꝓcedit de eo qđ est causā mali
terribilis p modū efficiētis.amor aūt ē causa ei⁹
p modū materialis dispoĩcōnis ut dictū est.

AD.ii.sic ꝓceditur. vid̄r q defectus nō sit cā
timoris.illi eni qui potētiā hn̄t maxie timē-
tur.ẜ defectus ɔtrariatur potentie.g̊ defectus nō
est causa timoris. ¶ P̄.illi qui iam decapitātur
maxime sūt in defectu. ẜ tales nō timēt·ut d̄r in
.ii.rethoꝛ.g̊ defectus nō ē cā timoris. ¶ P̄.decerta
re ex fortitudie ꝓuenit nō ex defectu·ẜ decertātes
timent eos qui ꝓ eisdem decertant ut d̄r in.ii.re-
thoꝛ.g̊ defcūs nō ē causa timoris. ¶ Sꝫ ɔtra. cō-
trarioꝝ ɔtrarie sūt cause·ẜ diuitie ⁊ robur ⁊ mul
titudo amicoꝝ et p̄tās excludūt timorē ut d̄r in
.ii.rethoꝛ.g̊ ex defectu hoꝝ timor causatur. Re-
sponsio. dōm q sic̄ dc̄m ē duplex causa timoris
accipi p̄t·vna p modū dispositionis materialis
ex p̄te eius qui timet.alia p modū cause efficiē-
tis ex p̄te eius q̄ timetur. Quātū g̊ ad p̄mū de-
fectus p se loquēdo ē causa timoris. Ex alicuius
eni defectu v̄tutis ɔtingit q nō possit aliquis de
facili repellē imminēs malū.ẜ tn̄ ad causandum
timorē req̇ritur defectus cū aliqua mensura. Mi
nor eni ē defcūs qui causat timorē futuri mali q̄
defectus ɔsequēs malū pn̄s de quo ē tristicia.et
adhuc essꝫ maior defcūs.si totaliter sensus mali
auferretur vel amor boni cuius ɔtrariū timetur.
Quātū vero ad scđm v̄tus et robur p se loquē-
do ē cā timoris. Ex h̄ eni q aliq̇d qđ app̄hēditur
ut nociuū ē v̄tuosū.ɔtingit q eius defcūs repelli
nō p̄t.ɔtingit tn̄ p accn̄s q aliquis defectus ex
ista p̄te causat timorē inquantū ex aliquo defcū
ɔtingit q aliquis velit nocumentū inferre·puta
ꝓpter iniusticiaꝫ vel qꝛ an̄ lesus fuit vel qꝛ timet
se ledi. ¶ Ad.i.g̊ dōm.q ratio illa ꝓcedit de cā
timoris ex p̄te cause efficientis ¶ Ad.ii.dōm.q

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-v-85/0111
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt